

Mati.

ZGODOVINSKA POVEST.

Po Bolandenu priredil K.

(Dalje.)

Z velikim sočutjem in pomilovanjem do ubogih suženskih dečkov so prebivalci Bistre gledali žalostni prizor, ko so napol sestradani dečki zvezani v dolgih vrstah prihajali pred samostan. Štefan, gostilničar je odprl visoka vrata dvorišča, kjer je bila navadno živina in tja so gnali poganjači uboge sirote.

“Pa dobro pazite, do kdo ne uide”, naročal je Braun svojim hlapcem. “Tudi ne pozabite, da ti prismojeni katoličani, zlasti ti prokleti duhovniki mislijo, da bodo vladali celi svet in da moramo vsi samo to delati, kar nam oni dovolijo. Mogoče je toraj, da bodo skušali tem dečkom pomagati do prostosti! Pazite toraj! Gorje vam, ako se kaj zgodi!”

“Ne boj se, Braun! Že smo ti pokazali, da se na nas lahko zaneses! Tvoj dobiček je itak naš dobiček in tvoja zguba je naša zguba!”

“Dobro! Jaz grem sedaj zopet k tem neumnim kutarjem in bom skušal doseči, da mi takoj puste Bronislavo. Jutri zjutraj bi rad zgodaj odpotoval, drugače bomo zamudili semenj in tudi ladjo!”

Poganjači so odvezali uboge dečke, Hlapci so prinesli slame in dečki so utrujeni plegli po slami.

V tem je prišel tudi pater Hospitarius, — redovnik, — ki je imel nalogo skrbeti za to, da so bili vsi gostje, ki so prišli v Bisto prosit prenočišča, dobro pogoščeni.

“Koliko jih pa imate?” je vprašal duhovnik in pomilovalno gledal sestradane obraze otrok.

“Dvesto trideset jih je vseh skupaj in nas poganjačev je deset.”

“Štefan,” obrne se k gostilničarju, “skrbi, da dobe ti siroteki toliko, da se bodo dovolj pokrepčali! Poglej jih, kako

so sestradani! o, kako grdo je poganstvo! O, kdaj bode zmagal Jezus s svojimi nauki in ogrel s svojo ljubeznijo do bljižnjega celi svet!"

"Bom, oče! Tudi meni se smilijo! — Poskrbel bodem, da dobe ti siromaki dovolj hrane in krepila. Tudi vi stražniki boste postreženi. Nihče ne sme reči o Bistri, da ni bil dobro postrežen pri nas!"

"Hvala ti, gospod! Tudi mi smo lačni in žejni!"

"Sicer pa priden še pozneje nazaj pogledat. Sedaj imamo molitve v koru!"

Tudi učenci samostanske šole so skozi okno videli ta žalostni sprevod in vsem so zaigrale solze sočutja v očeh.

"Ubogi siromaki" so vsi vskliknili! Ali res ni postave, ki bi to preprečila? Človeka, če je tudi pogan, pa gnati na prodaj, kakor živino! To je grozno! Zlasti pa še nedolžne otroke!"

"Da, vidite, to so še ostanki starega poganskega mraza, ki je pokrival toliko časa človeška srca in jih spreminjal v krvoločne zveri, brez sočutja! Sveta katoliška Cerkev se po zgledu svojega božjega Učitelja bori že veliko stoletij, da bi zatrla to strašno suženjstvo. Toda ni se ji še popolnoma posrečilo. Zlasti judovstvo s svojo lakomnostjo po denarju je največja zapreka, da se ni več dosleglo!"

"Da, ko bomo v raznih službah in bomo imeli vpliv, moramo vsi na to delovati, da se sklenejo postave, ki bodo zabranjevale suženjstvo." pravi navdušeno Kajtimar. Dalje je povedal svojim sošolcem cel dogodek z Bronislavo, katerega so učenci z navdušenjem poslušali in mu pritrjevali, da je dobro in možato ravnal!

"Da, ako je Bronislava kristjana, ne bode težko jo rešiti", pravi pater učitelj! "Toda to so poganski otroci! Postava pa dovoljuje trgovino s pogani!"

"Ali res ni sredstva, kako bi se rešilo še te siromake iz rok tega grdega žida?" vpraša Kajtimar žalostno.

"Še eno sredstvo je, ki pa ni tako gotovo!"

"O, oče povejte, povejte! Vse bomo storili, samo da pomagamo tem revčekom!" so prosili dijaki.

"Kakor veste, ima naša samostanska cerkev pravico "azila" to je pribežališča. Kdor je od koga preganjan ali zasledovan ali je v kaki stiski pred drugim pa pribeži v našo cerkev, njegov sovražnik in zasledovalec ne sme za njim v cerkev, ker je pod varstvom matere katoliške Cerkve. Ravno tako je, kakor če preganjan otrok pribeži k materi. Mati ga vzame v varstvo in potem ima ta preganjavec z materjo opraviti. Z njo more urediti potem celo zadevo. Ko bi ti otroci sedaj pribežali v našo cerkev, tedaj bi prišli pod varstvo katoliške Cerkve in naš priyor bi potem s svojim sodiščem moral odločiti, na kateri strani je pravica. Ako bi potem prišlo na dan, da so ti otroci po krivici preganjeni, da so morda katoličani, ali da je žid Braun dobil te dečke v svojo oblast po krivici ali proti državnim postavam, potem so seveda prosti. Trgovec ima pa pravico potem narediti priziv na višje sodišče v Ljubljani ali naravnost na cesarja. Vendar dečki bi bili skoraj gotovo rešeni!"

"Takoj gremo povedat tovarišem!" vsklikne par dečkov!

"Če jim tudi poveste, kaj pomaga! Pogledajte, imajo stražo! Ti jim ne bodo pustili iz dvorišča! Na to še misliti ni!"

Na to se je začel zopet poduk. Toda učenci še nikdar niso bili tako nepazljivi, kakor pri tej uri. Videlo se jim je, da so komaj čakali konca poduka. Poduk je minil in pater profesor je odšel iz sobe.

"Ostanite vsi tukaj!" pomigne skrivaj Kajtimar svojim součencem. In vsi so ostali v sobi. "Fantje, rešiti moramo te sirote, naj nas stane kolikor hoče!"

"Toda kako?"

"Našel sem načrt! Poslušajte! Sredstvo ni sicer popolnoma pošteno, vendar v sili se ne da pomagati. Jaz predlagam, da gremo sedaj vsi tja k dečkom. Kupimo jim slaščice in pogostimo jih,

Stražnikom pa kupimo vina, da se bodo opili. Med tem govorimo z dečki in jim povejmo, kje in kako se lahko rešijo. Ko bodo stražniki pijani, odprimo hitro vrata dvorišča in vsi dečki naj steko za nami v cerkev, katero bomo že preje odprli, tako da bodo vsi kolikor mogoče hitro prišli v cerkev. Delati moramo skrajno previdno. Nihče, tudi patri ne smejo o tem slutiti, ker bi morda preprečili načrt."

"Živio, naš Kajtimar! Krasen načrt!" zakričali so navdušeni dečki in si porazdelili posamezne službe. Potem so odšli hitro v obednico, kjer jih je čakalo popoldansko okrepilo. Vendar nihče ni ničesar okusil! Vsi so vzeli sadje, kruh in sir in nesli dečkom na gostilniško dvorišče.

Ravno so samostanski bratje delili iz velikanskih kotlov okusno dišeče jedilo v posodice in sužnji so hlastno in veselo srebali okusno jed, kajti v resnici so bili lačni. Kuhanega že več dni niso pokusili. Samostanski dijaki so se takoj ponudili, da so pomagali raznašati skledice, rezati kruh in sir. Bil je v resnici lep prizor, ko so mladeniči vršili delo usmiljenja, kakor so bili naučeni v samostanu.

Toda niso samo raznašali skledic in delali to delo usmiljenja. Po sklenjenem načrtu so tudi pridno govorili z dečki. Izpraševali so jih, od kod so, kako so prišli v roke teh grdih trgovcev s sužnji.

"Vsi smo kristjani!" so skrivaj odgovarjali in se križali v dokaz svojih trditev. Toda prepovedali so nam, da ne smemo tega nikomur povedati. Prosimo vas, ne povejte nikomur, da smo vam povedali. Strašno bi nas potem za to tepli!"

"Vsi so kristjani", so si pošepetali učenci! Toliko bolje za nje!" in pridneje so jim dajali navodila kako se lahko rešijo. Hvaležni dečki so poslušali ta navodila. "O, prosimo vas, rešite nas!" so prosili.

Kajtimar in največji dijaki se pa niso

mešali veliko med dečke. Imeli so polne roke drugega posla! Naročili so najboljšega vina iz kleti in ga dali prinesiti stražnikom. Tudi so sami sedli k njim, kakor bi jih hoteli izpraševati o raznih stvareh. Stražniki so bili žejni in si niso dali dvakrat ponuditi žlahtne kapljice! Učenci so se delali, kakor bi tudi pili. Toda to le navidezno, samo da so židje več pili. Naročili so jim tudi velike kose svinjine, da bi bili bolj žejni. Toda zavrnilo so jo češ, da židje ne smejo jesti svinjine. Dali so jim za to prinesiti drugačnega mesa. Tako so se prav dobro zabavali in pridno pripovedavali svoje doživljaje, katere so učenci z navideznim zanimanjem poslušali. Toda v resnici so pa pazili, kako mlajši učenci vrše svojo službo med dečki in kako bi kolikor mogoče hitro opijanili stražnike. Načrt se je izborno posrečil. Stražniki so bili v preteku ene ure tako pijani, da so že komaj govorili. Ginjeni so bili in so se že nekateri v svoji pijani ginjenosti začeli jokati in tožiti, kako se jim hudo godi in druge take stvari, kakor navadno pijan človek dela. Ko je Kajtimar mislil, da so dovolj pijani, da že komaj vedo, kaj delajo, dal je dogovorjeno znamenje. Kakor bi trešilo v dečke, tako je završalo! Dva starejša dijaka sta hitro odprla velika vrata, drugi mlajši so pa stekli pred sužnji in ti so se vsuli za njimi in vse je teklo, kolikor je moglo, proti cerkvi, kjer je zopet čakalo že več dečkov, ki so hitro odprli velika vrata. Tako so bili sužnji v cerkvi, predno se je kdo v samostanu ali v Bistri zavedel, kaj se je prav za prav zgodilo.

Tudi pijani stražniki so videli, kako se dečki naenkrat stekli iz dvorišča, vstali so, da bi hiteli k vratam in jim zabranili izhod. Toda vsak, ki je vstal, se je opotekel in padel pijan po tleh.

"Čakajte, čakajte, grdobe, jo boste že dobile!" so jecljali. Toda dečki se niso zmenili za nje.

(Dalje prih.)

APOSTOLSTVO LAJIKOV.

za mlade in stare priredil F. V. P.

1. Apostolstvo lajikov v preteklosti.

Binkošti so praznik ustanovitve sv. katoliške Cerkve. Še le po prihodu Sv. Duha so bili apostoli potrjeni v veri in poslani po celem svetu oznanjevat nauk Kristusov in razširjat njegovo Cerkev. Toda ne samo apostolom, tudi na druge vernike je prišel, je bil poslan Sv. Duh kajti tudi ti naj so priče Kristusa in pomagajo apostolom pri apostolskem delovanju in naj jih podpirajo.

In kakor je bilo takrat, tako je še danes. Sedanji čas ima veliko podobnega času prvih stoletij krščanstva, pred vsem tudi to, da ohranitev in razširjanje svete vere ne sloni samo na ramah duhovščine temveč tudi ljudstva, ki stoji z duhovnikom na straži klubojoč vsem napadom od strani peklenskega sovražnika in njegovih pristašev.

Cerkev se deli v učečo in poslušajočo cerkev. Učeča cerkev je varuhinja in učiteljica resnice, katero ji je Gospod Jezus Kristus izročil in obstoji iz naslednikov apostolov; kajti njim je rekel Gospod: "Pojdite in učite vse narode"! Samo ona ima v posesti pooblastilo, ne sicer učiti nove nauke, ker **resnica** ostane vekomaj ena in ista, pač pa odločevati v dvömljivih in spornih točkah cerkvene discipline in npravstvenih nauk.

Poslušajoča Cerkev je nasprotno sestavljena iz lajikev, ki se v verskih rečeh drže navodil in odločeb cerkvenih učiteljev, toda ne smejo jih sami odločevati

ali razlagati. To bi povzročilo zmešnjave in razdore. To vidimo pri ustanovniku protestantizma, ki je učil, da si naj vsak sam iz svetega pisma zajema in vstvarja svojo vero. In kakšne so bile posledice tega? Komaj osemdeset let po odpadu Lutra so našeli že 270 verskih sekt, ki so se pa še naprej množile, tako, da je protestanstovski arhidiakon Klaus Harms pisal: "Na prste bi lahko seštel nauke, katere bi vsi naši verniki v resnici splošno verovali".

Tako je toraj edino pravi nauk, katerega uči od svetega Duha, navdihovana sveta katoliška cerkev in katerega moramo verovati, po katerem se edino moremo zveličati.

Ali pa zato niso tudi lajiki poklicani, da sodelujejo in branijo sveto vero? Ali ni morda to njihova sveta dolžnost? Ali ni družinski oče zato poklican, da uči svojo družino, predstojnik svoje podložne, učitelj svoje učence, spoznavati to vero, jo ohraniti in po njej živeti? Ali ni dolžnost vsakega posameznega kristjana, da z besedo in vzgledom sodeluje, da se kraljestvo božje na zemlji razširja in utrjuje? Ali ni ta strahopetnež, ki dopusti, da se njegova Mati sveta katoliška Cerkev, njen poglavar in namestnik Kristusov na zemlji, škofje in duhovniki v njegovi navzočnosti smešijo in zasramujejo? Da, strahopetnež je!

Zato pa najdemo v vseh časih pogumne in neustrašene može-lajike, ki so se

polni navdušenja postavili v bran za resnico, za Kristusa in njegovo Cerkev in jo ščitili pred napadi sovražnikov.

Mi častimo mučenca Justina, ki je bil lajik, o katerem piše zgodovinar Evzebij, da je njegovo ime nadkrililo in zatemnelo vso slavo vseh velikih mož drugega stoletja. Izbral si je za nalogo braniti krščanstvo proti sovraštvu vseh tedanjih poganskih učenjakov in posrečilo se mu je s temeljitim podukom marsikaterega učenega pogana prepričati o resnicah sv. vere in ga privedi v naročje sv. Cerkve. Se svojimi odločnimi spisi je preprečil celo pod cesarjem Antoninom nameravano preganjanje kristjanov.

Častimo tudi učenega Athenagora, ki je ne zmenec se za lastno življenje, pisal cesarju Marku Aurelu in mu očital krivico, ki jo je prizadeval kristjanom. Častimo tudi krščanskega učenjaka Aristida, katerega spis "V obrambo kristjanov" so po sporočilu Euzebija čitali še v četrtem stoletju in je bil zelo razširjen med kristjani.

Z radostjo moramo priznati, da je Klemen Aleksandrijski, potem, ko je sam našel resnico in se je oprijel, še kot lajik neumorno za njo deloval, bojeval proti krivoverstvu in branil razodeto resnico, tako, da je neki Arnobij po svoji izpreobrnitvi javno in neustrašeno nastopil odkrit boj proti poganstvu in zmagoslavno dokazal kot lažnjivo obtoženco, da je krščanstvo zakrivilo tedanjo siromaštvo.

Cenimo tudi slavnega Origena, ki je bil velik učenjak in zagovornik krščanstva, o katerem pravi sv. Jeronim, da je več napisal, kakor je kateri drugi zamogel prečitati. Ko je pod Septimijem Severjem divjalo preganjanje kristjanov, je bil njegov oče vržen v ječo. Tu je vsplamtel tedaj sedemnajstletni Origen v vroči ljubezni do Kristusa in hrepenel po mučeniški smrti, da je nezmenec se za prošnje svoje matere in sestre sklenil stopiti pred poglavarje in se javno priznati za kristjana, da bi tako skupno s svojim očetom

dosegel mučeniško krono. Ker so mu to zabranili, pisal je svojemu očetu pismo, v katerem ga je prosil, da naj nikar zaradi skrbi za družino ne omahuje v veri. Leonidas je umrl kot mučenec in posledica tega je bila, da so zaplenili njegovo premoženje, ženo in otroke pa pognali brez sredstev po svetu. Toda božja Previdnost je poskrbela za sirote in neka bogata aleksandrijska gospa jih je gostoljubno sprejela v svojo hišo. Tudi tam je Origen pokazal svojo zvestobo v sveti veri. V ravno isti hiši je bival tudi nek krivoverski učenik, s katerim je moral Origen občevati. Toda nikdar se ni dal pregovoriti, da bi z njim molil, da bi tako le senca kake zveze s krivovercem ne padla na njega.

Kako pač osramoti ta mladenič marsikaterega slovenskega moža ali mladeniča, ki nima toliko poguma, da bi se postavil za svoje versko prepričanje. Mirno vtakne v žep zasramovanje najzvišnejših svetinj svete vere od strani kakega propalega rdečkarja. Na društvenih sejah ali v saloonu pri čaši piva še celo potrjuje in se smeje, če kaka propalica žali vero in se norčuje iz Boga. Dobe se celo možje, ki se ob taki priliki, kjer se gre za katoliška načela, trkajo na prsa, češ, jaz sem nevtralen i. t. d.

Ob času občne nevarnosti je vsak državljani vojak, je rekel Tertulijan. Prva dva stoletja sta bila polna zatiranja in preganjanja kristjanov in kjer je bila sila, se je rodil odpor. Zato vidimo v tem času cele vrste mož-lajikov, ki so se z ognjem ljubezni in plamenečim navdušenjem postavili za sveto vero. Vsi so postali vojaki Kristusovi in apostoli njegove Cerkve.

Pa ne le možje, tudi žene so bile mogočna opora apostolom. Komaj se je jel oznanjevati sveti evangelij v Palestini, so že hitele žene skupaj in zastavile svoje moči za njegovo razširjanje. Zgodovina apostolov nam pripoveduje o neki ženi, Tabiti po imenu, iz mesta Jope, da je bila polna dobrih del in darežljivosti. Cer-

kev v Jope jo je smatrala za svojo mater in ko je Tabita umrla, je žalovala za njo cela občina. Verniki so hiteli k Petru, ki se je mudil nekje v bližini in ga prosili, naj jim mrtvo Tabito zopet vrne. Peter je bil globoko ginjen. Padel je na kolena in prosil v goreči molitvi Boga, naj zopet Tabito obudi v življenje.— In glej — Gospod je uslišal njegovo molitev in Tabita je oživela.

Ko je prišel Peter v Rim, sprejela ga je v svojo hišo Priscila, žena senatorja Pudensa. V malo dneh za tem je krstil njo in njeni dve hčeri Praksedo in Pudencijano. Po smrti starišev in bratov sta se posvetile Gospodu z obljubo vednega devišstva. Prodali sta svoja posestva in premoženje razdelili med uboge. Del premoženja sta podarili v porabo za razširjanje sv. vere glavarju svete Cerkve, sv. Petru. Niti svoje hiše nista obdržale, temveč je bila še za časa njunega življenja zbirališče kristjanov in papež Pij I. jo je spremenil v cerkev, ki še dandanes stoji in je ena izmed najstarejših rimskih cerkvá.

Tako je prvak apostolov ustanovil cerkev v Rimu. Žene so bile, ki so ga sprejele in podpirale. Žene so postavile prvo cerkev; žene so tudi druge apostole dejansko podpirale in jim pomagale v apostolskem delovanju, kakor Maksimila sv. Andreju, kraljeva hči Iphigenija sv. Jakobu, dve drugi devici sv. Filipu, Lidija in Priscila sv. Pavlu. Ko je Lidija slišala pridigo sv. Pavla, je prosila za vspremem in bila je krščena s svojo družino. Odpovedala se je vsemu svojemu premoženju in ni odnehala prej, dokler ni sveti apostol spremenil njeno hišo v cerkev. Ko je prišel sv. Pavel v Korint, bila je zopet žena, ki mu je preskrbela streho in mu dala toliko potrebnega denarja, da mu je bilo mogoče ustanoviti krščansko občino.

Ne prišli bi do konca, če bi hoteli naštetih vse žene in device, ki so z apostolsko gorečnostjo pomagale pri razširjanju svete vere.

Spomnimo se sv. Anastazije, ki je dve leti preživljala sv. mučenika Krizogona v ječi, ga je navdajala s pogumom in ga tolažila.

Sv. Prudencijana je pripeljala pred papeža Pija 96 oseb, katere je sama podučevala in pripravila na sv. krst.

Sv. Martina je izpreobrnila veliko število poganov in je vsled svoje gorečnosti dosegla krono mučeništva.

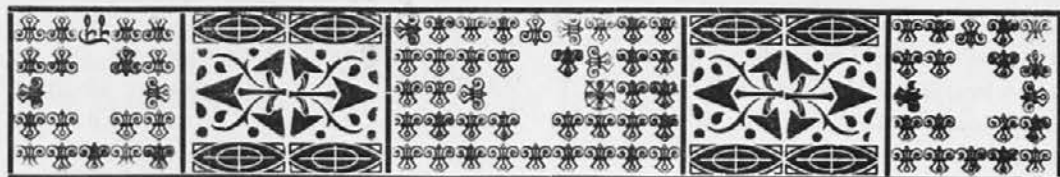
Spomnimo se na Flavijo Domitilo, rimsko dekico, ki jo je krstil sv. Peter. Ona ni imela druge misli več, kakor izpreobrniti svojo mater in brate.

Požrtvovalna Anastazija se je posvetila popolnoma apostolskemu delovanju in je 200 mož in žensk pridobila za krščanstvo. Z besedo in z vzgledom jih je tako napolnila ljubezni do Jezusa, da ni niti eden izmed teh izgubil mučeniškega venca. Ko je bila privezana na steber in je pod njo gorela grmada, je še vspodbujala druge k stanovitnosti, da ji je zaklical eden izmed mučencev, Eutihijan po imenu: "Bodi mirna, mati, ne boj se! Odsekali mi bodo glavo od telesa, toda Jezusa Kristusa mi ne bodo iztrgali iz srca!"

Ta apostolski duh prvih krščanskih žena se je pojavljal tudi v poznejših stoletjih. Imamo velike žene iz srednjega veka, Matildo, Edito in Adelheido, Kuni-gundo in Berto, ravno tako modro kot plemenito soprogo Rudolfa II. burgunskega. Toda nikdar še niso bile apostolske žene tako potrebne, kakor ravno dandanes.

Na ženo stavi sv. Cerkev sedaj svoje upanje. Ona mora s svojo dobroto, krotkostjo, molitvijo in z lepim vzgledom pripeljati moze nazaj h Kristusu. Res, imamo tudi še dandanes goreče in vzorne moze, ki bi se jih lahko postavilo v vrsto z junaki prvih časov krščanstva, toda to število je zelo malo. Zato morajo vsi, moze in žene, ki imajo apostolskega duha, biti apostoli za sedanje človeštvo.

(Dalje prih)

TRNJEV GRM OB POTU V BETANIJO.

Legenda. V. P.

Zunaj jeruzalemskega mesta ob potu, ki pelje v Betanijo, stoji trnov-grm. Teman in klubojč, oborožen z ostrim trnjem stoji tam osamljen ob prašni cesti, izpostavljen pekočim solničnim žarkom. S svojim prostorom je bil videti zadovoljen, če se tako more reči o trnu. Mimo je prihajalo vedno dovolj ljudi, ki so potovali v Jeruzalem, ali so se pa od tam vračali. Iz svojega prostora je nemoteno lahko opazoval vse potnike in poslušal njih govorjenje. Da, ko bi cvetel, bi se mu ne godilo tako dobro. Tako ga pa vse pusti pri miru. Ko bi cvetel, kdaj bi ga že izkopali in ga presadili za zidove jeruzalemskih vrtov — on pa — samotar in sin puščave, hoče zraka, hoče prostosti. Čeravno je preziran in se nikdo zanj ne zmeni, je zadovoljen s svojo usodo. Stoletja in stoletja že stoji tako ob potu in pripoveduje se o njem, da ga je zasadil trpin Job v svoji revščini in nesreči. Pripoveduje se tudi, če bo kdaj prišel na svet še večji trpin, kakor je bil Job, tedaj se bo zgodil čudež, takrat bodo ti majhni, grčavi in revni popki razcveteli. Trnjev grm je to vedel, da bo težko kdaj prišel mimo njega bolj potrpežljivi in bolj nedolžni trpin, kakor je bil Job, in vesel je bil tega. Prav nič si ni želel cvetja. Samo enkrat, od tega je že dolgo, si ga je želel in to je bilo takrat, ko je šla mimo njega visokorastla žena, rajskomilega obraza in ob njeni strani zali deček. Tema dvema bi tako rad podaril rož, velikih, lepih in duhtečih rož — toda od takrat je že dolgo, dolgo in trnjev grm je na to že skoraj pozabil.

Na drugi strani ceste, ravno nasproti grmu je stala hiša z lepim vrtom. Bila je v rimskem slogu zidana in imela je krasno teraso. Ta hiša je trnjevemu grmu ne navadno ugajala. Vsak dan je videl prihajati iz nje krasno svetlolaso žensko, ki se je potem sprehajala po vrtu, ali je pa stala na terasi in zrla proti Betaniji.

"Učenik prihaja," slišal jo je spregovoriti. Potem je prišel po potu visok, lep mož, katerega pogled je bil poln miline in dobrote. Ženska mu je hitela naproti, padla je pred njim na kolena in ga nagovorila: "Pozdravljen, raboni!" in spoštljivo je poljubila rob njegovega oblačila. On jo je pa blagoslovil.

"Gospod, ustavi se pri nas!" ga je boječe in hrepeneče prosila.

"Zgodi se!" je odgovoril — in šel je z njo po cvetočem vrtu v hišo.

Ta prizor je ganil trnjev grm in veselil se je svojega prostorčka ob prašnem potu in solnčni vročini. Kako je bil radoveden, kdo je ta raboni, pred katerim je padla na kolena s tolikim spoštovanjem ta bogata in imenitna ženska. O tem je premišljeval noč in dan.

Nekoč, bilo je v rani spomladi, takrat, ko so figova drevesa poganjala svoje prvo perje, je videl trnjev grm veliko množico ljudi, ki se je valila proti Jeruzalemu. V sredi množice je pa opazil učenika, ki je jezdil na oslici. Z desnico je blagoslovljal in na njegovem obrazu se je zrcalila brezmejna ljubezen združena s tiho žalostjo. Ljudstvo je vriskalo, razprostiralo mu je na pot preroge in dragocene tkanine, mahalo je s palmovimi

vejami, trosilo mu je na pot cvetje in iz tisočernih grl je odmevalo: "Hozana, hozana kralju! Hozana sinu Davidovemu!" Tudi lepa svetlolasa ženska iz vrta onkraj ceste je s svojo sestro pletla vence in jih razprostirala ob potu.

Samotni trnjev grm se je stresel, ko je prijezdil mimo učenik; celo rob njegovega plajšča se ga je dotaknil. Oh, ko bi imel vsaj eno cvetko, da bi mu jo položil na pot, si je mislil in sramoval se je svojega trnja. Čut dosedaj neznanega strahu in neizrekljive ljubezni ga je prešinil.

nekdaj David rešil Savla. In njega so imenovali sina Davidovega, ko so mu prepevali hozana! Ali naj bo ta drugi Job, trpeč in nedolžen? Tedaj bi na meni pognalo cvetje. — Ne, ne, nočem cvetja, nočem, da bi ta trpel, kakor je trpel Job!

Dva dni po tem slavnostnem sprevodu je šel učenik, bilo je na večer, zopet po poti iz Jeruzalema v Betanijo. Sam je šel in videlo se mu je, da je globoko zamišljen. Zlati žarki zahajajočega solnca so obsevali njegovo glavo in se igrali s kodri njegovih las. Tihota je vladala po

Hozana sinu Davidovemu!

"Kadar pride večji trpin, kakor je bil Job — — —".

Od tega dne trnjev grm ni o drugem sanjal, kakor o učeniku.

Ni se zanimal več za mimoidoče ljudi, ne za hišo na drugi strani ceste, le na njega je mislil, ki je jezdil mimo tako ponižno in tako veličastno ter blagoslavljal množico. Kako je bil lep in ljubezniv! Kako prisrčen in dober!

Ne dolgo pred tem je trnjev grm sam bil priča, kako je ozdravil gobavega, kako je rešil obsedenega človega in izgnal iz njega hudobnega duha — tako, kakor je

dolini. Oljska gora je stala svečano v ozadju, od katere se je poslavljal zadržni odsev zahajajočega solnca. Iznad mesta se je blestela svetla templova streha.

Oko učenika se je ustavilo na trnjevem grmu. Grm se je stresel.

"Ubogi trn", je spregovoril Gospod in pogladil z roko bodeče trnje, "tebe bodo zlorabili, ko bodo umorili Boga". Grm je strepetal ob teh besedah. Želel si je smrti. "Gospod, meni ni več živeti, če se to zgodi", je prosil trn, "daj mi cvetja, Gospod!"

"Pozneje", je milo spregovoril Gospod, — potem, ko bo vse izpolnjeno, kar mora izpolnjeno biti, potem boš razcvetel".

Globoko je vzdihnil trnjevi grm in se kakor uničen sklonil k tlu.

"Kadar bo prišel večji trpin, kakor je bil Job", — je šepetal večerni vetrec žalostnemu trnu.

In ura je prišla, ko so pletli krono, gosto in grozno krono iz njegovega trnja.

"Taka krona pristojna judovskemu kralju", so se norčevali oni, ki so jo pletli. Trnjevi grm se je branil kolikor se je mogel. Marsikaterega je v samoobrambi ranil s svojimi bodicami, toda bil je premagan. Iskajoč pomoči se je oziral proti hiši onstran pota, če bi ugledal kje ono svetlolaso žensko, ki bi mu hitela na pomoč in ga rešila. Toda nje ni bilo. Hišna vrata so bila zaklenjena. Ciprese so zrle čez vrtno ograjo na trnovi grm in te so mu povedale, da je njih gospodarica šla z učenikovo materjo na Golgoto, kamor bodo peljali Gospoda.

Trnjevi grm je sameval ob potu in gineval žalosti. Želel je, da bi usahnile njegove korenine.

Toda glej! Večerilo se je in bilo je že

vse končano. Na griču tam je stal križ na katerem je visel človek-Bog. — Tedaj je trn vsklil, njegovo trnje je bilo polno cvetja. Krvavo rdeči cvetovi so dehteli in vetrec je odnašal njih vonj na grič Golgote.

Zarano drugega dne je prišla svetlolasa ženska zopet iz hiše. Njen obraz je bil bled in otožen. Zagledala je cvetoči trn in se začudila.

"Ali se te je učenik dotaknil — ali so neizmerne bolečine največjega trpina te tako razvele?" je tiho šepetala. Nagnila se je čez grm in odlomila je venec cvetov.

"Pozdrav učeniku", je vkliknila, "Odrešeniku sveta!" — In šla je ter nesla škrlatni trnjevi cvet na grob, ki je bil vklesan v skalo. V njem je ležal učenik.

Tedaj je bila trnu olajšana boleost.

Od tega časa je pognalo cvetje na njegovem bodičju vsako leto v zgodnji spomladi, ko figovo drevo še le začenja poganjati svoje brstje — in to v spomin na trpina, ki je več trpel, kakor Job in je s svojim trpljenjem in daritvijo na križu odrešil svet.

Trnjevega grma se od takrat ni nihče več dotaknil in imenujejo ga sedaj:

"Rožni grm ob potu v Betanijo."

NAŠA DOLŽNOST JE, DA PODPIRAMO NAŠO VLADO!

Urad zaklad. tajnika. Zakladniški department.

Washington, D. C., 16. marca 1918.

Klubom, društvom, organizacijam, cerkvam itd. v Združenih državah.

Gospodje:—

V namenu, da se dovede to vojno do zmagovitega sklepa za čast in pravice Amerike in za prostost sveta, smo pozvali vašo vlado, naj skuša dobiti nadaljni denar in v tem namenu je razpisano tretje "Posojilo Svobode."

Kampanja za to posojilo bo otvorjena dne 6. aprila 1918, na dan prve obletnice našega vstopa v vojno.

Amerikanci tujega rodu ali pokolenja, posamič ter potom svojih organizacij lož, cerkva itd. so podpirali prejšnji dve

"Posojila Svobode" na način, ki je bil zame vir globoke hvaležnosti.

Prepričan sem, da bo našlo tudi tretje "Posojilo Svobode" njih podporo in sicer brez ozira na vero, spol, starost, rojstni kraj ali pokolenje.

Da bo to posojilo uspešno kot ga želimo, je treba napraviti in vdejestviti organizirane in skozinsko sistematične napore. Vsled tega je največje važnosti, da stopijo vsa organizirana zastopstva v bodočo kampanjo za tretje "Posojilo Svobode."

Resno upam, da bo deležna vlada tega sodelovanja v največji meri. (Pečat)

W. G. McADOO, zakladniški tajnik.

BOŽJI GROB.

P. Benigen, O. F. M.

Ni ga kraja na svetu, ki bi bil bolj zaniman ves človeški rod kot je božji grob v Jeruzalemu.

Od božjega groba v Jeruzalemu je odvaljen kamen in ta odprti grob ni več ječa, ampak je vrata v življenje, kajti v njem je Gospod življenja raztrgal vezi smrti. Božji grob v Jeruzalemu je nam zdaj vhod v večno, neminljivo življenje.

Božji grob je čisto blizu Kalvarije, na kateri je bil križan Sin božji. Odprt je vsemu svetu in znan vsakemu kot predrag o c e n o svetišče ne samo katoliku, ampak tudi nekatoliku vse čase do današnjega dne.

Nad njim se izpolnjuje vedno no beseda prero ka I z a i j a : "Njegov grob bo častljiv."

Kdo ne misli rad, zlasti zdaj o velikonočnem času na častljivi božji grob? Koga ne pretrese in ne gine do solz pesem, ki se poje pri vstajenju Gospodovem: "Zveličar naš je vstal

iz groba, vesel prepevaj o kristjan, premagana je smrt, trohno, zdaj je veselja tvoje dan? In ravno letos bo posebno vesela Velika noč v Jeruzalemu, pa ne samo za Jeruzalem, ampak za ves katoliški svet,

kajti Jeruzalem in z njim božji grob Zveličarjev je zopet po tolikih stoletjih v rokah krščanskih, last krščanstva. S kolikim veseljem se bo pač letos obhajala vesela Velika noč v Jeruzalemu, ker ni več nad njim gospodar turški p o l u m e s e c ! Častljivi grob Z v e l i č a r j e v , najdragocenejše svetišče kristjanov je zopet v posesti kristjanov! To svetišče, kamor je vleklo srce Marije, apostolov prvih kristjanov je po božji previdnosti ostalo do današnjega dne kot vedni dokaz za resnico Jezusovega

nauka. Vsled napovedi Jezusove je bil razdejan Jeruzalem in sedanji kristjani, pomneč besed Kristusovih so zbežali iz Jeruzalema onostran Jordana. Toda kma-

Cerkev božjega groba.

lu so se vrnil, in Rimljani so jih sprejeli z veseljem. Kristjani so si izvolili za svoje središče dvorano zadnje večerje na gori Sion, katera je vsled posebne božje previdnosti ostala nepoškodovana. Kristjani so pa tudi hodili častit božji grob in Kalvarijo. Cesar Hadrijan, hoteč jim izbrisati spomin na ta sveta kraja, je dal postaviti na Kalvariji tempelj Jupitru in Veneri. Pa ravno nasprotno je s tem dosegel; kajti ravno to je ohranilo nedotaknjena najsvetejša kraja do 4. stoletja. V tem času je namreč prišla v Jeruzalem cesarica sv. Helena, dala je očistiti Kalvarijo poganske gnjusobe ter našla križ Kristusov. Njen sin Konstantin je pa se zidal veličastno in prekrasno cerkev, ki naj bi bila dostojna za sv. kraj, kjer se je zgodil največji čudež, katerega je kedaj svet videl.

Konstantinova cerkev je obdajala grob Kristusov in Kalvarijo in ostala je do 7. stoletja v rokah kristjanov. L. 614 so Perzijani premagali Jeruzalem in porušili cerkev božjega groba. Kmalu so pa zopet dobili kristjani nazaj Jeruzalem ter zopet sezidali prejšnjo cerkev, za kar je imel največjo zaslugo opat Modest iz Teodozijevega samostana pri Bethlehemu. Tako je bila bazilika božjega groba do leta 1010 v posesti kristjanov. To leto namreč je dal podreti kalif Hakim imenovan egiptovski Nero, pa on sam je dal dovoljenje kristjanom, da jo vnovič pozidajo. Tedaj je prihajalo na tisoče romarjev iz Evrope v Jeruzalem, ki so prinesli velikanske svote denarja za zidanje bazilike, ki je bila zopet kmalu postavljena.

L. 1099 so križarji po slavni zmagi dobili v last mesto Jeruzalem ter so poleg drugih svetišč še posebno cerkev božjega groba lepo uredili in okrasili. Toda njih blagonosno delovanje v Sv. Deželi ni trajalo dolgo. V hudi bitki l. 1187 jih je premagal Saladin in mesto Jeruzalem z vso Sv. Deželo, je prišlo v roke turkom. Za kristjane so zopet nastopili hudi časi; vendar cerkev b. groba so

ohranili nedotaknjeno. Prišla je pa druga nesreča nad njo. Velik požar l. 1808 jo je močno poškodoval. Tedaj so razkolni Grki po zvižaci dobili od sultana pravico, da jo smejo sami popraviti. Drugi so smeli samo prispevati denar; oni so pa hoteli imeti do nje največjo pravico in oblast. Popravili ali bolje pokvarili so jo pa tako, da je izgubila popolnoma svojo nekdanjo notranjo obliko. Kjer je bil poprej kor, so Grki postavili zase cerkev. Zdaj je v baziliki božjega groba grška razkolna cerkev, ki zakriva veliki del notranjščine in okoli nje se gre kakor po tunelu, da se pride do kapele božjega groba. Ta kapela je ravno v sredi rotunde pred grško cerkvijo. Tudi njo so sezidali Grki l. 1810 in sicer zelo priprosto. Njena oblika je podolgasti pravokotnik, dolga je 8.25 m, široka 5 m. in 5 m visoka. Ob straneh kapelice božjega groba je 16 stebrov. Pročelje krajsijo 4 zviti stebri in tri slike, pred katerimi gori več svetilnic. Vrhovna slika je latincev, srednja grška in spodnja armenska. Na obeh straneh vhoda v b. grob so velikanski svečniki, kateri so last teh treh obredov.

Skozi ozki vhod se pride v mal prostor, ki se imenuje angelska kapela. Dolga je 3.45 m in 2.90 m široka. Kakor piše sv. Ciril jeruzalemski, je bil to prostor pred b. grobom. Imenuje se angelska kapela, ker so tu sv. žene slišale angela, ki sta jima rekla: "Kaj iščeta živega med mrtvimi? Ni ga tukaj, temveč vstal je." Kos kamena na katerem je sedel angel je zdaj vzdian v marmornatem nastavku sredi kapele. Od stropa visi 15 svetilnic, pet srednjih pripada katoličanom, pet na desni Grkom, štiri na levi Armencem in ena Koptom. Iz angelske kapele vodi 1.33 m visoki vhod v božji grob. Prostor božjega groba je 2.07 m dolg in 1.93 m širok v katerem morejo biti naenkrat 3 ali k večjemu 4 osebe. Od nekdanjega groba je zdaj 1.50 m visoka skala, oboka ni več. Na desni je v kamen izsekan grob v katerem je ležalo telo Kristusovo od

Velikega petka zvečer do nedelje zjutraj in čakalo vstajenja. Grob Kristusov je 0.66 m visok, 1.89 m dolg in 0.93 m širok ter je združen s skalo. Vendar groba zdaj ni moč videti, to je notranjega kamna, ker ga obdaja bela marmorna plošča.

To nad vse dragoceno svetišče je sedaj zopet v rokah kristjanov. Veselimo se! Krepkejšega zagotovila, da je naša duša neumrjoča, nimamo, kot je vstajenje Kristusovo. Jezus bi bil nam tudi lahko drugače pokazal, da je premagal smrt, in mu ni bilo treba groba. Toda ni hotel.

Kakor je On prišel na svet enako drugim človeškim otrokom, nam v vsem razen greha podoben, tako je hotel tudi po svoji smrti biti položen v grob. Strašno razmesarjen se je na Veliki petek zakril očem ljudi, ko je bil v grob položen; iz groba se je pa Veliko nedeljo zjutraj zopet povrnil mej ljudi. Tako je poleg križa, ki je bil judom v pohujšanje, poganom pa v nespamet, znamenje zmage, katero premaga vse sovražnike in razžene vse dvome; kajti Jezus večna resnica je rekel; "Jaz sem vstajenje in življenje; kdor v me veruje bo živel, akoravno umrje."

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

New York, N. Y. Dekliška Marijina družba je priredila na Cvetno nedeljo lepo in ginljivo igro "Sveta Neža." Kakor smo že poročali v zadnji številki A. M. da so bile vloge v rokah naših najboljših igralk, smo se imeli priliko o resničnosti tega poročila na svoje lastne oči prepričati. Vse igralke so svojo nalogo izvršile tako dovršeno, da smo se jim čudili. Ker so večina vse igralke hodile v ameriške šole, v katerih se niso učile slovenščine, zaslužijo tembolj pohvalo, da govore tako pravilno svojo materino govorico. Čast Vam, neworške mladenske!

— Toraj drugo nedeljo po Veliki noči bo zopet igra? Da, pevsko in dramatično društvo "Domovina" priredi v nedeljo dne 14. aprila petdejansko ljudsko igro s petjem in spremljevanjem orkestra — "Revček Andrejček." To je dolga in zelo težka igra, ki stane mnogo truda in časa, zato je pa tudi nad vse krasna in zanimiva. Naj nikdo ne zamudi prilike in naj si vsak pravočasno oskrbi vstopnico. Sedeži bodo po številkah zaznamovani.

Vstopnice se bodo dobile pri vseh članih "Domovine" in v župnišču. Po igri bo prosta zabava. Natančnejši vspered bo pravočasno objavljen.

— Vsak, kdor je pri zadnjih gledaliških predstavah v naši dvorani bil navzoč je pohvalil krasne nove kulise, katere je naslikal g. Ivan Gosar, slovenski akademski slikar iz So. Bethlehem, Pa. Za prihodnjo igro "Revčka Andrejčka", bo pa zopet nekaj novega pri kulisah, kar bo prekašalo vse dosedanje.

Brooklyn, N. Y. Pevsko in dramatično društvo "Danica" priredi na Belo nedeljo dne 7. aprila koncert in gledališko predstavo "Ob gozdni kapelici", igra v treh dejanjih. Na vspredu je še več zanimivih točk, tako je pričakovati, da bo ta prireditev kar najboljše obiskana. Po igri bo prosta zabava.

Forest City, Pa. — Pri svetem misijonu minulo jesen, so se ustanovila tudi v tej naselbini prepotrebna cerkvena društva, ki imajo namen prebuditi ameriške Slo-

vence k boju zoper brezverstvo. Toda slovesen sprejem takrat ni mogel biti, ker še ni bilo vse pripravljeno. Tako se je ta slovesen sprejem odložil na poznejši čas. In tako so se društva med tem lepo pripravila in dne 11. in 12. marca sta bila ona dva lepa dneva za to naselbino, ko se je tudi to doseglo. Za slovesen sprejem je prišel v naselbino zopet misijonar Rev. Kazimir Zakrajšek O. F. M. iz New Yorka in izvršil vse slovesnosti. Naši možje in fantje so imeli skupno sveto obhajilo v nedeljo zjutraj 10. marca. Sprejem je bil pa v ponedeljek zvečer 11. marca. Lepo število okrog 60 mož in fantov se je zbralo in sprejelo na svoje prsi znak vojakov Kristusovih, ki bodo šli v boj za svojo vero in svojo cerkev. Sprejem v materino društvo je bil v torek zjutraj po sveti maši. Sprejetih je bilo nekako 70 mater. Sprejem v Marijino družbo je bil pa v torek zvečer. Vsi ti sprejemi so se izvržili kolikor mogoče slovesno in je bilo lepo videti te vrste, ko so sprejemali društvene znake in prisegali zvestobo Jezusu in Mariji. — Rev. J. Tomšiču, župnike naselbine, kakor tudi naselbini moramo iskreno častitati na tem lepem vseh in jim kličemo: sedaj pa krepko naprej na delo, katerega bode obilo! — Za to priliko je prišel pomagat spovedovat tudi Rev. Anzelm Murn O. F. M. iz So. Bethlehem, Pa.

Naselbino Canonsburg, Pa. je obiskal Rev. Kazimir Zakrajšek O. F. M. za dva dni, da je dal rojakom priliko opraviti velikonočno dolžnost. V ponedeljek večer in torek večer, kakor tudi torek in sredo zjutraj je bila vsakikrat pridiga. Rojaki so se v jako lepem številu udeležili teh pobožnosti, kakor tudi spovedi. Že lansko leto je bila lepa udeležba. Še veliko lepša je bila pa letošnje leto. Blizu dvesto Slovencev je sprejelo svete zakramente in nekako 100 Slovkov. Bil je tudi sprejem mater v materino društvo. Tu nimajo slovenskega duhovnika. Spadajo v irsko cerkev, kjer je župnik Poljak. Toda ma-

čere so si vendar ustanovile to potrebno društvo. Čast vam, slovenske matere! Kar krepko na noge in nič se ne bojte! Kar krepko se oprimate dela in pojdite navdušeno naprej in skušajte pomnožiti število društvenc. Matere boste naj bolj trpele, ako bodo otroci pokvarjeni. Zato pa kar na noge! Kakor ose bodite in ne dajte se ustrašiti! Z odločnostjo se vse doseže, z mevžatostjo, nič!

V Jolietu so imeli sveti misijon, katerega sta vodila Rev. Vencel Šolar O. S. B. in Rev. Fr. Ažbe. Vspah je bil jako lep in lepi dnevi bodo ostali naselbini v dolgem spominu! Bog blagoslovi obilen trud obeh gg. misijonarjev!

Nabiranje za katoliški vojni sklad se je vršilo v newyorški nadškofiji od 17. do 25. marca. Svota dva in pol milijona dolarjev je bila določena za vso nadškofijo. Vsaka župnija je dobila določeno posebno svoto, da jo skuša nabrati. Naši župniji so določili štiri tisoč dolarjev — pač velika svota za tako malo župnijo. Z vnemo so se zlasti naše vrle Slovenke lotile težavnega dela z nekaterimi moškimi kolektorji. Nabrali so lepo svoto sedem sto dolarjev, ki je bila izročena blagajniku Mr. John G. Agar.

Vsa nadškofija je nabrala okoli pet milijonov dolarjev.

To svoto dobe Kolumbovi vitezi, ki skrbje za katoliške vojake v dušnem oziru.

Cerkveni fair v New Yorku bo 3. in 4. nedeljo po Veliki noči. Zaradi obilnega dela, ki smo ga imeli po sv. misijonu z nabiranjem za katoliški vojni sklad, smo morali prenehati z delom za cerkveni fair. Zato pa zdaj priporočam to zadevo vsem dragim župljanom prav toplo. Poleg tega, da podpirate s tem svojo cerkev in dobite stoterno plačilo od Boga, so še letos prav lepi dobitki, katerih bodo veseli vsi, ki jih bodo dobili. Delajmo skupno za cerkveni fair, za svojo cerkev!

P. Benigen Snój, župnik.

D o p i s i.

Cleveland, O. Cenjeno uredništvo! Ker ravno pošiljam naročnino za naš cenjeni list Ave Maria Vas prosim za nekoliko prostora za moj dopis. V četrti številki Ave Maria ste pisali, da je neka rdečkarica, katere pa ni več med živimi, spodila iz hiše zastopnika Ave Maria, toda vrnemite mi, da tudi "Glas Smrdobe" zastopniku niso povsod vrata odprta, to jaz lahko trdim in pa tudi sam zastopnik Gl. Smrdobe, neki A. Jankovič, bo to rad priznal, saj je že itak okrog pripovedoval, da takega vsprejema še ni doživel, kakor pri nas. Ko bi bila pa jaz že vedela pri njegovem vstopu v hišo, kdo da je, bi bil še slovesnejše sprejet.

Neka rdeča Linica iz Collinwooda se zelo briga za nas in našo božično kolekto. Ali mogoče tebi zato kaj manjka, kar smo mi za cerkev darovali? Nam pa tudi ne! Naši otroci so dostojno oblečeni, stanovanja imamo plačana, sobe imamo toplo zakurjene, tekoče račune imamo poravnane, zato mislim, da je tebi prav malo mar, kam mi damo denar, katerega sami zaslužimo, kakor se mi malo brigamo za tvojega, če ga pošiljaš chikaškemu Kondatu.

Gospod urednik, imejte potrpljenje z mojim dolgim dopisom. Rada bi še povedala nekaj tistemu slovenskemu dnevniku, ki izhaja nekie v New Yorku. Ta list vedno trdi, da je vsakemu narazpolago in da osebnih napadov ne sprejema. Res je, da ne sprejme dopisov, če pridejo od katoliških dopisnikov, pač pa rad priobči napade na vero in kat. duhovščino, kjer le more, pa še s kolikim veseljem. Kmalu si bosta z Glas Smrdobe roke podala. V osmi številki meseca februarja je pisal, kdor noče brati Ave Maria, naj ga vrže, kamor spada. Kaj pa neki misli urednik tega lista, kam spada njegov dnevnik? V imenu čitateljev Ave Maria povem, da imamo več spoštovanja do enega lista Ave Maria, kakor do vseh tvojih celega leta.

Dragi čitatelji Ave Maria! Rdečkarji se trudijo z vsemi silami, da bi postali močni in pridobili svojim listom več naročnikov in če se oni toliko trudijo za svoje pogubljenje, toliko bolj se moramo mi zavzeti za naš list, ki deluje za dobro stvar in zastopa naše člane in večne koristi.

Naročnira A. S.

Cleveland, O. Tukaj so imela vsa ženska društva skupno sv. spoved dne 16. in sveto obhajilo 17. marca ob osmih zjutraj, namreč:

društva Marije Magdalene, Srca Marije staro in novo sv. Ane in Makakabejk. Ob štirih popoldne je bilo češčenje Najsv. Zakramenta, kjer smo skupno molile.

Vaša naročnica M. O.

Forest City, Pa. Dragi list Ave Maria! Tudi jaz ti častitam k desetletnici, ki sem ves čas tvoja čitateljica od tvojega rojstva. Vselej se te razveselim, kadar prideš in želim da bi zahajal v vsako slovensko hišo. Koliko lepega in podučljivega prinašaš, ve le tisti, ki ga bere.

Lepa in vesela sta bila dneva 11. in 12. marca za našo župnijo. Imeli smo v naši cerkvi slovesen sprejem udov stanovskih društev, katerega je izvršil č. g. misijonar P. Kazimir Zakrajšek, O. F. M. iz New Yorka. Dne 11. marca je bil sprejem mož v društvo Najsvetejšega Imena in glnjivo je bilo videti kako so ti prisegli zvestobo, da hočejo povsod braniti čast Najsv. Imena. Tudi žene niso zaostale in lepo število je bilo sprejetih dne 12. marca zjutraj po sv. maši v društvo Žalostne Matere Božje. Zvečer istega dne je pa bil za nas dekleta sprejem v tako dolgo zaželjeno Marijino družbo. Našemu preč. g. župniku Jos. Tomšič-u se prav iz srca zahvaljujemo, da so nam vse to preskrbeli.

Ve pa, dragi mi dekleta Marijine družbe, zedinimo se s pravo krščansko ljubeznijo in podpirajmo ena drugo k lepemu krščanskemu življenju. K temu nam pomagajta Jezus in Marija.

Članica Marijine družbe

Petaluma, Cal. Sprejela sem vaš koledar in sem bila zelo vesela, ker nisem mislila, da bi take knjige in listi tukaj v Ameriki izhajali. Pred osmimi meseci sem prišla sem s svojimi možem in tremi otroci iz starega kraja. V tem strašnem vojnem času smo odpotovali iz domovine in žalostno je bilo naše potovanje, toda Marija nas je vseh nesreč obvarovala. Tukaj smo med samimi angleškimi ljudmi. Vsako nedeljo grem k sv. maši, toda zelo mi je hudo, ker ne razumem pridige. Zato pa se toliko bolj razveselim, kadar me obišče list Ave Marija. Koliko je v tej deželi mojih tovarišic, ki smo doma kot dekleta skupno obljubile pred altariem Mariji zvestobo, toda ne vem kje so sedaj. Želim, da bi tudi one, kot matere, rade prebirale list Ave Maria, kar je za nas slovenske matere zelo potrebno, posebno po naselbinah, kjer ni slovenskega duhovnika.

Katarina Matarich.

Cleveland, Ohio. — Mislim, da je tudi moja dolžnost, da se oglašim v listu Ave Maria ob priliki njegove desetletnice in izrazim svojo veliko hvaležnost in priznanje za krasno delo, katero je ta list vršil med slovenskim narodom v Ameriki zadnjih deset let. Že večkrat sem se pripravljaj, da bi bil to storil, toda obilni posli so me primorali, da sem odkladal in odkladal. Vendar, kakor jaz, tako vsak drug ameriški Slovenec ve in zna ceniti zasluge tega lista in njega urednika za katoliško življenje in prepričanje med nami Slovenci. Kakšne so bile razmere med nami, kar spominimo se nazaj, ko se je ta list pojavil v slovenski javnosti! Kar spominimo se nazaj, kako so peklenške moči zahrule nad njim in kako so strastno in divje napadali njenega urednika Rev. Kazimirja Zarajšeka. Kaj so mu vse očitali, kako ga črnili, da bi tako njegovo započeto delo uničili predno bi se razširilo. Mi smo g. urednika poznali iz Clevelande. Mi se še dobro spominjamo, kak jok je bil med nami, ko je odhajal. Mi smo v kratkem času, ko je bil med nami, spoznali, kakšno je njegovo delovanje. Hudo nam je bilo res takrat ko je odhajal. Toda ko gledamo sedaj njegovo destoletno delovanje od tedaj, ko je odšel od nas, do danes, vemo, zakaj se je to moralo zgoditi. Vsak rojak mi bode rad pridržil, kako velik uspeh je dosegel list v naši slovenski javnosti! Pomislimo, kako je sedaj, kako je bilo pa pred ustanovitvijo lista. Da,

ako gleda ta list nazaj v svoje delo in v svoje vspehe, prepričan sem, da mu ni žal žrtev in ne truda in tudi ne trpljenja in ne preganjanja, katerega je preстал. Še deset let enakega delovanja, enako navdušenega odločnega in junaškega, pa bode še za sto odstotkov boljše! Koliko zašlih rojakov je začelo čitati ta list, pa so spoznali svojo zmoto. Jaz jih poznam in gotovo jih pozna vsakdo. Koliko slabih družin, slabih očetov in mater je dobilo ta list v roke, začeli so ga čitati in kako vse drugačne so te družine danes. Poglejmo na materina društvu po slovenskih naselbinah, pogledjmo možka Najsvetejšega Imena, pogledjmo na dekliske Marijine družbe, pogledjmo na Zvezo! Čegavo delo je to? Vspeh delovanja lista Ave Maria! Zato pravim, kdor bi se ne veselili ob desetletnici takega lista in kdo bi mu ne bil hvaležen za delo in trud dolgih deset let. Zato list Ave Maria, sprejmi iskrene častitke in iskrena voščila od nas Clevelandskih Slovencev! Pozivljam vse rojake po celem Clevelandu, da pokažemo svoja čutila temu listu s tem, da gremo vsi navdušeno na delo, da ne bode slovenske hiše v Clevelandu, kjer bi ne bilo lista Ave Maria, in knjig Zveze Katoliških Slovencev. Na delo! To naš list zasluži! To smo dolžni sebi, svoji veri, svoji narodnosti in svoji družini! Možje Clevelandski postavimo se! Naredimo veliko akcijo za list Ave Maria!

Anton Grdina.

NAPREJ, ZASTAVA SLAVE!

Za drteve 14. 15. in 16. aprila sklicala je "Slovenska Narodna Zveza" prvi svoj občni shod, ki je pravzaprav ustanovni shod te organizacije. Ta organizacija je sprejela popolnoma nasvete, katere je zagovarjal naš list in kateri so v sedanjji veliki dobi edino pravi in vsi poznamo njen program in njene namene.

Rojaki, veliki časi so! Da, največji, kar jih zgodovina pomni! Zlasti veliki bodo za naš narod. Od 9. stoletja do danes je bil Slovenec suženj oholega Nemca, ki ga je tlačil in moril in bil, kolikor je mogel. Veliki naš predsednik Wilson se je pa postavil na čelo celemu svetu, ki ima še smisel za pravico in bratsko ljubezen do bližnjega in za ono enakost narodov, katero uči skozi stoletja sveta katoliška Cerkev po naročilu svojega božjega Usta-

novitelja! Zaklical je celemu svetu, da bi se združil za njim in z njim in bi tako šli vsi v odločen boj, da stro vsako krivico, vsako preganjanje narodov, vsako za postavljenje zlasti malih narodov. Če smo majhni, s tem ni Nemec dobil še pravice, da nas sme ubiti. Isto pravico imamo do življenja, kakor naš veliki sosed. Toda v tem velikem času bo dobil svoje pravice samo oni, ki se bode boril za nje, ki bode nastopil z vso odločnostjo za te pravice! Kdor bo spal v tem velikem času, kdor bo omahoval še na dve strani neodločno, ta naj le spi dalje, ta ni več vreden, da živi! Tak narod je živi mrtvec, kateri naj prej ko mogoče izgine, ker je suha veja na telesu zemeljskih narodov.—

In kaj hočemo Slovenci? Nič drugega,

kakor to, kar so tako mogočno zaklicali minulo leto naži rojaki doma v stari domovini! Ljubljanski vladika, naš veliki apostol Jeglič, skoraj vsi slovenski duhovniki, vsi slovenski omikani krogi, vse delavstvo, vse kmetske občine, vsi, vsi so proti Dunaju in rekli: "Pravico do obstanka hočemo! Svobodo hočemo in ničesar drugega ne! Vse drugo si bomo že sami potem uredili."

Ali ni nas, ameriških Slovencev, sveta dolžnost, da tudi mi tukaj pod vodstvom našega predsednika Wilsona stopimo skupaj kot en mož, brez razlike stanu, brez razlike verskega ali političnega prepričanja vstanemo, se združimo in skupno zakličemo ne samo na Dunaj, od tam vemo, da nimamo pričakovati ničesar, temveč v celi širni svet, zlasti v Washington: "Majhni smo! Toda pravico do obstanka zahtevamo!"

In v ta namen nas sedaj sklicuje v Cleveland naša Narodna Zveza!

Bratje, vsaj v tem velikem času pozabimo na vse, kar nas je do sedaj ločilo in na veselje naših nasprotnikov razdruževalo in snidimo se v velikem številu te dni v Clevelandu! Vsi ljubimo svojo ljubo staro "udovo tužno zapuščeno" — domovino! Vsi ljubimo te krasne gaje in loge, te krasne snežene vrhe in te krasne vinorodne gorice, ki se imenujejo naša rodna slovenska zemlja! Da, v tej ljubezni smo vsi edini! Ali ta skupna ljubezen do skupne matere res ni več tako velika, da bi njej na ljubo ne mogli in ne hoteli pozabiti, na vse drugo in ne sesti skupaj in se posvetovati, kako jo rešimo, kako ji pomagamo, kako jo osvobodimo? In poleg tega še, ker ji tako lahko pomagamo, ker imamo na svoji strani mogočno našo novo domovino! našega predsednika! Vse, ki še ljubijo pravico in svobodo!

"Ave Maria" se s tem zaupno obrača na vse svoje prijatelje in zaupnike in zastopnike, ter jih v imenu toliko tlačene in prezirane naše matere, stare domovine in naroda slovenskega prosi, da naj deljujejo

po naselbinah, da se v vsaki naselbini nemudoma ustanovi podružnica te Zveze in da se gotovo iz vsake naselbine vsaj po en zastopnik udeleži tega shoda.

Čč. gg. slovenski duhovniki, kakor naši sobratje doma v stari domovini, tako stopimo v prve vrste tega gibanja tudi mi tu v Ameriki! Pravijo in begajo narod, da smo protinarodni, protidelavski! Sedaj je velika doba, da lahko dokažemo, da kakor do sedaj v celi zgodovini slovenskega naroda, tako hoče tudi v tem velikem času biti slovenski duhovnik največji in najbolj požrtvovalni narodnjak, prijatelj naroda, prijatelj delavca, prijatelj tega ljudstva katerega pastirji smo, katerega kri od krvi, kost od kosti smo in najhrabrejši in odločni branitelji njegovih pravic! "Ave Maria" se zaveda, da nima nikake pravice komu zapovedovati in tudi nikomur ne zapoveduje. Vendar kot katoliški cerkveni list ima pravico navduševati in bodriti cel narod in to hoče s tem pozvom! Zato vas poziva, ne radi lista Ave Maria, temveč radi naroda, radi ljube domovine, radi pravice, da se tudi udeležimo v obilnem številu tega shoda, poslušamo, kaj se dela, zlasti pa, da tudi mi krepko primemo z lajiki za delo za osvobodjenje Slovenije!

Da, rojaki, recimo vsi: **Slovenija, Mati Slavija mora biti po tej vojski svobodna! Ne bodemo mirovali, dokler ji ne raztrgamo vezi tisočletnega suženjstva in tlake pa naj nas stane kolikor hoče!** "Morda res ne dosežemo nič! Propadli bomo morda! Toda, če bi se res to zgodilo, če se nam sedaj res koplje grob, vendar nočemo pasti v ta grob kot gnjil zaspan, trhljen rared, temveč to mora biti grob junakov, ki je padel v častnem in junaškem boju za svoje ideale pod silo močnejšega, toda boril se je hrabro, bil je čil junak!

Naprej zastava slave!

Na boj, junaška kri!

Za Ave Maria

Rev. Kazimir Zakrajšek, O. F. M.